

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 299.

V Ljubljani, v petek 31. decembra 1886.

Letnik XIV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

veljá za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemam:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemam za vse avstrijske dežele pa veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Za novo leto!

(Iz novoletnega pastirskega lista Litomejškega škofa dr. Emanuela Schöbel-a.)

Če pogledamo nazaj in se prašamo: kaj nam je prineslo preteklo leto? Kakšno leto je bilo za nas? Moramo odgovoriti, kar je odgovoril prerok Izaija, prašan: „Čuvaj, kako je z nočjo?“ Čuvaj odgovori: „Príde jutro, príde pa tudi noč“.

Leto 1886, katero je pričelo toliko ljudi s strahom in trepetom, ostrašenih po prerokih-skazah, bilo je bolje, kakor je bilo napovedano. Bog nas je obvaroval vojske in lakote ter delil nam obilo dušnih milosti v svetem letu. To je bilo jutro preteklega leta. Vendar se je tudi mračilo, prikazovale so se nočne sence, sence temne, mrzle, neprijazne noči. Te sence so verska nevednost in omahljivost in npravna spridenost. Skozi več desetletij so se prizadevali sovražniki krščanstva trgati vero iz krščanskih src, v blato

teptati vso božjo in človeško veljavo; odvracati vse mišljenje in dejanje ljudi od višjih, nadnaravnih teženj ter obračati je samo v časnó in zemeljsko. Pozabili so, da kdor seje veter, vihar žanje. Sedaj setev kali poganja; slabi nasledki se kažejo; pa še huje mora priti, če se človeštvo ne vrne s svojega pota, če popolno in vsestransko ne spremeni svojih teženj in dejanj.

Pogled s poslavljajočega se starega leta na prihodnje novo leto ni posebno vabljiv. Vsiljuje se nam marveč prašanje: „Kako je z nočjo?“ Kaj krije leto, ki bo v malo dnevih nastopilo, v temnem svojem naročju? Kakšno leto bo pač? To je Bogu samemu znano; kajti tudi nam govori Gospod po svojem preroku: „Če prašate, le prašajte, pa spreobrnite se, in potem pridite“. Potrebno je vrniti se k Bogu in k božji resnici, h krščanskemu mišljenju in h krščanski ljubezni, k pokorščini do Boga in njegovih namestnikov, k spoštovanju cerkve in države, če se hoče človeška družba obvarovati in rešiti velikanskih prekucij.

1. Kako pa naj se to zgodi? Ni to lahka naloga, ampak jako težka. In vendar si moramo prizadevati, rešiti jo, rešiti z združenimi močmi. Nikdo naj ne misli, to ni moja skrb, dovolj je, če skrbim za-se in za svoje rešenje. Ne; ampak dolžnost vseh kristijanov je, po svojih močéh si prizadevati, da kraljestvo Jezusovo gospoduje, ne le v srcih posameznih in v domačem družinskem krogu, ampak tudi v očitnem življenju človeške družbe. To dolžnost jim naklada ljubezen do božjega Zveličarja, skrb za svoje sobrate in gorečnost za dobro in blago.

In naj se mar dajo prekositi prijatelji in častilci Kristusovi od sovražnikov in nasprotnikov križa Kristusovega? Kako goreči in darežljivi, kako edini in somišljeni se kažejo nasprotniki v boji zoper vero in cerkev! Učimo se od njih gorečnosti in da-

režljivosti za utrjevanje kraljestva božjega na zemlji; učimo se od njih, kaj premore posamni, če se družijo z drugimi ter skupno z njimi sodeluje v dosegu svojega namena! Katoliške družbe, družbe katoliških mož, družbe, ki ne gojijo samo verskega življenja svojih udov, ampak ki si vzlasti prizadevajo za krščansko mišljenje in krščansko delovanje v očitnem življenju, kakor tudi v družini in v vsi človeški družbi, take družbe so dandanašnji posebne pomembe; in kdor jih ustanovlja ali pospešuje, je pravi dobrotnik revnega trpečega človeštva. Hvala Bogu, da se taka društva sem in tje nahajajo in tudi v tej škofiji ni brez njih; vendar še vse premalo jih je; ktere pa so, potrebujejo večega udeleževanja, več gorečnosti taci mož, ki krščanske vere ne hranijo samo v svojem srci, ampak jo tudi srčno, očitno kažejo. Zato prosim vse dobro misleče, vse prave katoliške kristijane moje vladikovine, na take družbe obrniti posebno pozornost, da še človeštvu pomaga, dokler je pomoč še mogoča.

Od nasprotnikov Jezusa Kristusa in njegove sv. cerkve učimo se lahko pa še družih pripomočkov, katerih se moramo posluževati, če hočemo upati boljših časov.

2. K tem pripomočkom moramo v prvi vrsti prištevati dobro časnikarstvo. Časnikarstvo je postalo velesila. A žalibog, večinoma je v rokah nekristijanov, ali taci kristijanov, ki niso udani Kristusu in njegovi cerkvi. Časniki so veliko pripomogli, da se je krščansko mišljenje in teženje oslabilo, krščansko življenje in obnašanje shujšalo. Slabi časniki so storili že veliko škode; dobri listi jo morajo zopet popraviti. V rokah sovražnikov bili so časniki močno orodje k slabemu; zato naj so nam mogočno orodje k dobremu; utrjevati morajo kraljestvo božje na zemlji — in tako sodelovati v apostolski službi sv. cerkve. To apostolstvo časnikarstva je dandanašnji največe pomembe.

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohora za leto 1886.

4. Življenje preblazene Device in Matere Marije in njenega prečistega ženina sv. Jožefa.

Letos nam je podala družba sv. Mohora že 5. snopič te knjige. Veči del tega zvezka je posvečen sv. Jožefu; manjši del pa Mariji. V prvem delu pisatelj svojo tvarino razpravlja po teh-le mislih: Malo vemo o sv. Jožefu; a z eno besedo nam pové o njem sv. pismo vse: imenuje ga pravičnega. Tak človek hrani v sebi vse čednosti: vera, upanje, ljubezen so v njem delavne; vestno spolnuje dolžnosti do Boga, do bližnjega, do sebe. Naš svetnik je bil tak. Ni se zato čuditi, da je bil že od nekdanj ljudem v čisljih. Prvi kristjani ga niso tako posebno častili, kakor sedaj. Sv. cerkev ga vernim ni tako slavila, kakor sedaj, zato, ker so krivoverci trdili, da je bil sv. Jožef Jezusov oče. Če bi ga bili kristjani prav posebno častili, bi bilo to zlobneže podpiralo v laži. Pozneje se tega ni bilo bati, ker je vera slonela na trdni, neomajni podlagi in tako se je javno vedno bolj častil sv. Jožef; prav posebno

pa še v najnovejših časih. Pij IX. ga je izvolil za svetnika katoliški cerkvi; naš svetnik je varuh avstrijskemu cesarstvu; Slovenci ga že od nekdanj častijo za svojega deželnega zavetnika. Sv. Jožef je mogočen pomočnik; on lahko pomaga, pa tudi rad; častilec svojim stoji na strani v življenju, ne zapusti jih ob smrtni uri — varuh umirajočim, krajša in lajša trpljenje vernim dušam v čistišču.

To je za nas vzrokov dovolj, pravi pisatelj, da ga častimo tudi mi. Dnevnice, tri-, devetdnevnice, sedemnedeljno pobožnost sv. Jožefu na čast opravljati, se priporoča prav toplo. Marec mesec bodi posvečen sv. Jožefu — imenovan Vijolice sv. Jožefa.

Za tem našteva praznike njegove: Dvanajsteri častni dnevi, zaroka in varstvo sv. Jožefa. Ljudje ga časte že od nekdanj v bratovščinah tudi po Slovenskem. Priča temu je knjižica: „Marijanski kempenzar“, katero je preložil na slovenski jezik otec Marko, tiskal J. F. Eger l. 1769 v Ljubljani. V teh bukvicah bereš, da je na prošnjo Ljubljanskega škofa Rabata papež Inocencij XI. privolil, da se vpelje bratovščina sv. Jožefa (str. 74). Iz starih pisem je bilo pisatelju mogoče za gotovo zvedeti, da je ta bratovščina imela podružnico svojo v Šmarješki dolenski fari na Vinivrh (str. 76); v 18. stoletju je bila zatrta, a je v Šmarjeti v farni cerkvi na novo oživela l. 1880 (str. 77). — Pas

sv. Jožefa, deviškega ženina, naj hrani varovancem njegovim milo nedolžnost in „družba otrok sv. Jožefa“ priporoča starišem, da izročajo v varstvo svoje male tistemu, kateremu je Bog sam dal v oskrb svojega Sina in „družba češčenja presv. srea Jožefovega“. skrbí, da se češčenju Jezusovega najsvetejšega in Marijinega prečistega Srea pridruži še čisto sree Jožefovo; da bi Srea, ki so bila soglasno za človeštvo, tudi v srcih ljudi vžigala ogenj dejanske ljubezni.

Zraven bratovščin so pa tudi redovi: Sestre sv. Jožefa, Bratje sv. družine, misijonarji sv. Jožefa, ki s trudom širijo in vtrjujejo sv. vero in se pri svojem trudopolnem delu posebno naslanjajo na varstvo sv. Jožefa.

To vse kaže, koliko časti vživa sv. Jožef pri Bogu in koliko zaupanja pri ljudeh, zato naj se, sklepa pisatelj, tudi slovensko ljudstvo v sili zateka k njemu in razširja njegovo slavo!

Drugi del v knjigi govori o prikazovanju M. B. od začetka krščanstva pa do naših dni. V tem snopiču nam od apostolskih časov do 14. stoletja popisuje v lepih zgodbah, nabranih v zanesljivih virih, kako milostno in čudovito se je vernim prikazovala Marija. Pri takih spisih treba je, da je pisatelj posebno previden, da loči jedro pa lupino, resnico in videz. Človek pri tem ne sme biti brez vere, pa

Naj pa časnikarstvo svoji imenitni in sveti nalogi zadostuje, naj v svrhu poboljšanja človeške družbe uspešno sodeluje, ga moramo darežljivo in vstrajno v vsakem obziru podpirati in sicer toliko bolj, kolikor več nasprotovanja ima prestati ravno katoliško časnikarstvo. Naj so zato oni mojih biskupljanov, ki so v obilnejši meri oblagodarjeni s časnimi dobrotami, prijazni in dobrohotni katoliškemu časnikarstvu, in naj ga po svojem premoženju zdatno podpirajo; naj ga pa tudi manj premožni ne pozabijo, ampak naj donšajo tudi svoje vinarje po svojih močeh in okoliščinah. Z dobro voljo dá se mnogo doseči; mnogo nepotrebnih izdatkov — vzlasti za prazne veselice — bi se lahko prihranilo in podpirali bi blago in koristno. Vse pa, ktere mi je Gospod izročil, prosim in rotim, naj se varujejo slabih nekrščanskih in veri sovražnih časnikov. Nikar si jih ne držite, nikar jih ne berite, razun če tirja to dolžnost posebnega stanú ali poklica — varovati druge hudega ali odbijati krivične napade. „Nikdo ne more dvema gospodoma služiti“; nemogoče je, da je kdo pravi kristijan, ob enem pa med sovražniki Kristusovimi; očitvidno nasprotje je, če hoče kdo veljati za otroka katoliške cerkve, ob enem pa imeti veselje nad zaničevanjem sv. cerkve, ali pomagati, da se lastna mati, sv. cerkev, zaničuje in zasramuje. Vso moč časnikov provzroči to, da se naročujejo in berejo; nikar si ne naročajte slabih listov in nikar jih ne berite; potem je tudi v tem obziru pričakovati boljših časov.

3. Drug pripomoček, kterega se sovražniki poslužujejo, oslabiti versko življenje ter spodriniti krščansko obnašanje iz družine in vse človeške družbe, je ta, da oskrunjajo dneve Gospodove ter odvrčajo vernike od službe božje. V ta namen napravljajo ob nedeljah, tudi predpoludnem, pogostokrat izlete, praznujejo se najrazličnejše posvetne slavnosti, skrbí se za razveseljevanje polno hrupa in trušča. In slabi namen se, žalibog, le prepogostokrat doseže! Naj postane bolje, je treba tudi tū spremembe: v nedeljo se mora zopet mirovati; dan Gospodov se mora z nova posvečevati! Posvečevanje praznikov je tako za posameznega, kakor za družino in vso človeško družbo največje pomembne. Nedeljski počitek tirja že telesno zdravje, kakor jasno trdijo učeni, slavni zdravniki in stoletna zgodovina dovoljno priča. Človeško truplo je tako vstvarjeno, da potrebuje dneva počitka v tednu, od Stvarnika mu odločenega, da ne pade prerano v grob.

Še bolj pa zahteva nedeljsko praznovanje dušno zdravje, družinska sreča in blagostanje cele človeške družbe. Kako naj človek skrbí za blagor svoje duše, kako naj oče in mati izrejata svoje otroke, kako naj je delavec vesel svojega stanú, če nimajo niti nedelje v vedrilo in blažilo, ampak morajo dan na dan prenašati dneva vročino in težo? Ali ni povrh tudi sramotilno za vse, ki niso samo kristijanje po imenu, ampak tudi v dejanji, videti, kako nekristijanje praznujejo svoje praznike, mnogi kristijanje pa krščanske praznike oskrunjajo? Stariši naj svetijo v praznovanju praznikov z lepim vzgledom svojim otrokom, gospo-

darji svojim poslom, mojstri svojim učencem, predstojniki svojim podložnim. Kdor pa ima po svoji stopnji v očitnem življenji ali po svoji volilni pravici še večji vpliv, naj ga v to porabi, da se bodo ozirale na posvečevanje nedelj in praznikov tudi svetne postave, in da bodo čuvaji svetnih postav čuvali tudi božje in cerkvene postave.

4. Še en pripomoček hočem omeniti, kterega naj se poslužujejo čuvaji krščanske resnice in prijatelji krščanskega reda, da pridemo do boljših časov, namreč: cerkev mora zopet dobiti šolo v svoje področje.

Katoliška cerkev je pravna, od božjega Zveličarja odločena učiteljica človeškega rodú; njej je izročil Gospod vso in popolno resnico razodenja božjega ter jo zagotovil, da bo to resnico ohranila čisto in neskaljeno, da oznanjajoč in razlagajoč jo ne bo se nikdar zmotila. Ob enem jej je pa tudi zapovedal, oznanjati evangelij vsemu svetu in učiti vse narode kar je sam učil. Cerkev je to svojo nalogo vsikdar zvesto spolnovala; podučevala je verne in neverne, dorasle in nedorasle; učila je v cerkvi pa tudi v šoli. Sovražniki kraljestva Kristusovega so videli to cerkveno delovanje, videli tudi, kako mogočno da je vplivala na mišljenje in življenje otrok in odraslenih. Zato pa so tudi vse poskusili, oslabiti cerkveni vpliv, vzlasti pa cerkev iz šole izpodriniti, ali vsaj njen vpliv do šole kolikor mogoče skrčiti. „Šola mora biti brezverna, ne sme se ozirati na nobeno vero, na nobeno veroizpovedanje!“ To je bil sovražni bojni klic, napérjen zoper cerkev in njeno učenitstvo. Sklicevajoč se na omiko in oliko, prostost in prosveto, prizadevali so si krščansko katoliško šolo odstraniti. Žal Bog, da to prizadevanje ni bilo brezuspešno. Saj je vsem očitno in gotovo ne pretirano, če pravim: krščansko-katoliške šole so redke postale.

Najimenitnejša vzgojevališča so visoke šole, ktere morejo s pravo védo mnogo koristiti, z napáčno védo pa, hodečo po krivih potih, mnogo škodovati. Duh visokih šol prešinja polagoma druge šole, kajti učitelji srednjih šol vzgojajo se na visokih šolah, in učitelji ljudskih šol na srednjih šolah. Kako dobro, kako koristno, da, kako potrebno je toraj, da so visoke šole prešinjene s krščanskim duhom, da ga razširjajo in utrjujejo tudi v onih, ki bodo mladino vzgojali ali v katerem drugem imenitnem poklicu na svečnik postavljeni. Vsakdo, komur je pri sreč blagor nadepolne mladine, mora toraj z veseljem pozdravljati vest, da se v najnovejšem času resno misli in povdarja, kako bi se dale ustanoviti katoliške visoke šole; šole, ktere bi se tudi pečale z vso védo, ter prosto preiskavale vse njene stroke, vendar pa se tudi spoštljivo ozirale na božjo razodenje. Katoliški učenjak vé, da razodenje božje ne ovira mišljenja in raziskavanja človeškega duha, marveč je pospešuje in varuje zmot; prepričan je, da ne more biti resnega nasprotja med naravo in med razodenjem božjim, ker bi moral sicer Bog sam sebi nasprotovati. Saj je namreč jeden in isti Bog, ki je govoril človeškemu rodu po prerokih, v polnosti časov pa po svojem edinorojenem Sinu, in ki se nam tudi še sedaj razodeva po svojih delih — natori in pameti.

Ustanovitev katoliške visoke šole zasluži toraj najzdatnejše podpore. In to ne zadeva samo ene dežele ali enega ljudstva; ustanovitev take šole zadeva vse katoličane; kajti če tudi ustanovljena na enem kraju, bo vendar mnogo pripomogla, da se bo krščanski duh širil tudi po drugih šolah.

Poglavitna reč pa je in ostaneta, prizadevati si z vsemi postavnimi pripomočki, da bo katoliška cerkev imela svoj dobrodelni vpliv do vseh šol, ki so odločene katoliškim učencem, in da se vse šole prestrojijo tako, da se bo v vseh vrstah poduka vedno in povsod oziralo na vero katoliških gojencev. Vera namreč ni, da bi se samo učila, ampak se mora tudi gojiti; kar se učenci učé, se morajo učiti tudi spolnovati. Mladina se ne sme samo podučevati; mora se marveč tudi vzgojevati; to pa se ne more zgoditi, ali ne dá se vsaj popolno doseči, če ni edinosti v načelih, v uku samem in v načinu vzgoje, če se šola vedno ne ozira na vero učencev.“

Vera in narodnost.

(Konec.)

Videli smo včeraj sploh, kako gre s poštenim in vernim, razumnim in priprostim narodom vse navzdol, kakor hitro si ga brezverni liberalizem v posest vzame. Poglejmo danes še nekoliko posebej mladega našega gosta, kako dela pri raznih stanovih.

Kakošen steber krščanske rodovine je novodobna liberalna ženska? Taka, kakor bi ne smela nikdar biti in bi nikdar ne mogla biti, če bi ne bila liberalna. Najsvetejša vezi, vezi družbinske trga lahko mišljeno, kakor jo je liberalizem tako učil. Otroci ji niso nič, ali le sitna priklada. Za njih izrejo, za poduk se ne zmeni, pač pa povsod pohujšanje daje. Zmetuje z drugimi zakramenti tudi zakon, kterega smatra za navadno, za časno zvezo med možkim in žensko, ki le toliko časa traja, dokler človeku ni nadležen, potem se pa lahko na enem kraju raztrga in na drugem napravi, če ji bolje kaže. Navadno se liberalna žena k taki novi zvezi odpelja po noči, z njo vred pa tudi precej lep kos moževe blagajnice. Kaj se taka liberalka zmeni za zapuščene otročiče, kaj za sramoto, ki jo je možu na glavo nakopala? Vse to ji ni nič; čemu bi bila pa prostost — čemu bi bila liberalna? Da bi se v svojem gospodinstvu kaj zmenila za božje ali cerkvene zapovedi, ni misliti. Koliko je potem pohujšanje družine, nam ni treba popisovati. Tak truhljen, pokvarjen steber je gotova poguba vseh družinskih udov, bodisi gledé vere ali gledé narodnosti.

Stopimo k mladini. Kakošna je pa ta, kedar jo je že liberalizem oblizal? Tū je gorjé, da se Bogu usmili! Mladina je čedalje bolj razposajena, neubogljiva, zaničuje vso autoriteto, doma, v šoli, v delavnici in povsod; zraven tega pa strastna in razkošna

Dalje v prilogi.

tudi lahkovernosti se mu je ogibati. To dobro vé naš pisatelj in zato pravi: Vem, da se bo marsikteri veliko misleči modrijan v svoji puhli ošabnosti temu popisu posmehoval in morebiti celó miloval verno ljudstvo, da kaj tacega prebira in posluša . . . Na to moram reči: Ko bi mi Boga in njegovo preblazeno Mater tako častili, kakor so jo svetniki, videli bi ponavljati se čudeže tistih časov . . . Ako se komu zdi, da je nebo železno, naj pomisli, da je zemlja ledena. Naj se ogreje, naj se otaja naše srce in Bog bo v obilnosti odprl svoje zaklade (str. 144). Tako se po priliki pisatelj zagovarja, da našteva čudovita prikazovanja, ki so povsem resnična, da-si jim ne gré vera, kakor dognanim verskim resnicam. Nikdo ni zavezan, piše zato pisatelj (str. 96), teh dogodb verovati, ker niso verske resnice. Zapišem jih le kot dogodb, ktere so se godile v času žive vere in pristrčne ljubezni in ktere so pravoverni za resnične spoznali. Tako se pisatelj sam opraviči in zatem našteje 44 lepih prigodb, ki so pripravne, v sreih krščanskih buditi zaupanje do M. B. in s tem širiti njeno slavo. Za naš namen omenim le ene. Puščavniku Cirijaku se prikaže Marija in on jo povabi v svojo celico pa Marija mu odpové. Ko le še prosi, ga ostro pogleda in mu pravi: „Ti imaš mojega sovražnika pri sebi in hočeš, da naj te obiščem!“ — In zgine. Puščavnik se čudi in premiš-

ljuje, kaj bi to pomenilo, odpre knjigo in najde na koncu dva pisana lista Nestorijevega spisa, kjer Nestorij trdi, da Marija ni Mati božja. — To je Marijin sovražnik, pravi in ju odstrani. Naš pisatelj pridene temu: Oj, da bi tako govoril in storil vsak kristjan, ki ima morebiti v svoji knjižnici grde knjige, krivoverske, nesnažne spise, ali ki prebira in podpira sveti cerkvi sovražne časopise, da bi tudi on rekel: „Non manebit in cella mea Mariae inimicus.“

Tū imaš kratek obseg, kteri nam podaja letošnji snopič življenja M. B. in sv. Jožefa. Kako pa pisatelj obravnava vse to, v kakem jeziku pripoveduje to slovenskemu narodu?

Tema vprašanjema treba odgovoriti in ocenjena bo knjiga.

Najprej nam je sodbo izreči o tvarini.

Srečen je pisatelj, ki zadene na pravo, času primerno tvarino, ki razpravlja predmeta, ki v tistem času s svojimi posledicami posebno živo segajo v človeške življenje. Ali je naš pisatelj tako srečen? Ali obravnava v letošnjem snopiču času primerno tvarino, govoreč o sv. Jožefu, o Mariji in o sv. družini?

Čujmo, kako nam to pojasni pisatelj sam. On pravi (str. 73): Splošna tožba današnje dni je: hudo je na svetu. In resnična je ta žalostna tožba. Ka-

morkoli se ozremo, vidimo, slišimo le hudo in slabo. Kje je vir tega splošnega zla? Ako hočemo pravični, odkritosrčni biti, moramo spoznati, da je vir splošni reví: razdjano družinsko življenje. To je tista rana, zavoljo ktere joka in stoka človeški rod. Hišni mir, domača sloga, splošni blagor ni bežal le od nekdanj bogatih gradov in od velikih mest. Bogu bodi potoženo! . . . tudi prosto ljudstvo po deželi . . . hira na tej prestrašni rani.

Bistveno potrebni stebri krščanski družini so: edinost, spoštovanje, veljava. Pa ravno ti strahujejo in so se že razsuli po mnogih hišah . . . Tako razdjanih hiš je vedno več ne le po mestih, tudi po samotnih hribih in po tihih grapah in dolinah. Mož je morebiti že vso vero zapravlil, žena je morda še verna. Koga naj posnemajo otroci? — Marsikteri hiši vsak zapoveduje, nihče noče pokoren biti . . . Le edinost je iz prav mnogih hiš pobegnila in s tem je sreča spodkopana, zginila je čast in veljava, ki je hišo častito in čislano delala. Ta je tista prestrašena, huda in nalezljiva bolezen, ki gloda na človeškem rodu, ki spodriva njegovo srečo: razdjano družinsko življenje!

Kdo bi ne pritrdil z žalostjo našemu pisatelju? Kdor živi med narodom, mora bolesten opazovati, kako se tudi na telesu slovenskega naroda širi ta smrtni rak, ki skuša narodu prodreti v srce in ga

brez mere. In naj ji ne gre vse po volji, naj ji le količkaj navskriž pride, naj že bo kjer koli: Čast je žaljena in več ji ni živeti, toraj seže po revolverji, konopeu, meri prostor od okna do tal, ali pa globokine reke. Svoje dni, dokler je vera še kaj veljave imela, je tako žaljeno čast očetova roka z brezovko prav dobro popravila, dandanes gre si jo mlečez sam popravljat — z revolverjem in vsmrtenjem. Pa — poglejmo raje drugi prizor.

Kaj pa je z liberalnim kmetom? No, tū je še le pravi Bog pomagaj! Ravna se ti v vsem po liberalni gospōdi, kar ga redno že v nekterih letih na boben spravi. Namesto da bi hodil v cerkev, zahaja na lov. Zvečer, kedar je njegova družina zbrana pri sv. rožnem vencu, on v gostilni sedi in igra. Vsled tega gré denar na vse strani iz hiše in ga ni nikjer vzeti, kedar bi ga gospodar potreboval. No, kaj pa je to, se bo pa nekaj dolgá naredilo, pa bo, in stvar bo pri kraji. Dolg se naredi, se začne kopičiti in v malo letih gospodar že nima več slamnate bilke na strehi, o kateri bi lahko rekel: moja je! Lov, igra in pijančevanje ob zanemarjenji dela so ga vničili in spravili na kant, kamor redno vsak kmet pride, kdor se po liberalni gospōdi ravna, če nima posebnih stalnih in precej zdatnih dohodkov na mesec ali na leto. Zemljišče dandanes nikomur toliko ne nese, da bi mogel gospodar liberalno živeti. Kako trden pa je sosed njegov, ki se je postavil na stališče za kmeta edino veljavno: moli, delaj in bodi varčen, ter se prav nič ne zmeni za liberalne muhe svojega sosesa, ampak ga le velikoveč prav iz srca — pomiluje.

Vsakdo bo pripoznal, da tū se mora kaj zgoditi, da se liberalizmu pot prepreči, ki je edini vzrok vse spridenosti, kolikor smo jo tukaj jako površno le memogredé našeli, kajti kdor bi se s to stvarino hotel natančneje pečati, napisal bi lahko debele knjige.

Treba bo toraj na vsak način skrbeti, da se podpré pravnost v zasobnem in družinskem življenji, kar je pa edino le na podlagi trdne, žive vere mogoče. Znanje francosčine, angleščine, laščine, glaso-virja, slikarstva in družih umetnosti človeka še ne obvaruje, da bi ne zašel na kriva pota, ako ga skušnjava tje kaj tira, pač pa ga bo obvarovala padca trdna katoliška vera! To bode treba skrbno gojiti, ne pa jo javno smešiti po lepoznavskih in političnih časnikih. Verski čuti in verskemu prepričanju moramo zopet do splošnje veljave pomagati, naj se tudi vse potrga, naj veljá kar hoče, sicer nam bo liberalizem, ki se tudi že ljudstva oprijemlje, vse uničil. V šoli bo treba zopet začeti, v javnem berilu nadaljevati in v cerkvi izvrševati versko-nravno izgojo, če se hoče svet sploh kedaj zboljšati. Proč s sleparijo, ki se imenuje prostost vesti, v resnici pa ni družega, kakor naraven kašipot do revščine, brezbožnosti, hudodelstva in ječe. Človek, dokler živi, ni nobeden prost; vsak je navezan na postave božje, cerkvene in državne, katerih se mora držati ves čas svojega življenja, če hoče dušni, telesni in državni mir imeti, ter hoče oditi zijajočemu prepadu. Zatoraj bo pred vsem drugim treba, da se prvih deset tisoč (razumništvo) odpové prostosti vesti; da prvih

deset tisoč več ne bo gledalo z nekakim zaučevanjem na poštenjaka, ki še zvesto spolnuje božje in cerkvene zapovedi in da prvih deset tisoč ne bo smešilo katoliške vere s svojem zadržanjem in spisi. Od razumništva je brezverni liberalizem prišel, od tam se mu mora tudi nasproti delati; ali, to že tako vemo, da se ne bode zgodilo, od tam se vsaj ne sme boljšemu delovanji nasprotovati, če hočemo, da se bode kedaj na boljše obrnilo.

Da, ali kaj pa narodnost! O versko-nravnem stališči smo toliko govorili, o narodnosti prav malo — skoraj nič; kako se to vjema z našim naslovom: „Vera in narodnost?“ Prav lahko; najpred je treba temelj postaviti, potem gré delo hitro in varno naprej. Temelj je vera in pravnost, za narodnost se nam je potem malo bati. Zato vidimo, da verni poštenu kristijani so bili tudi vselej poštenu narodnjaki — na-nje se je smelo nekda zidati. Kako pa sedaj? Sedaj pač ne, saj imamo nešteto iz-gledov?

Pa — mar li naše razumništvo ni na-rodno? Je, dokler sebičnosti kaže; kedar bi imela ta na škodo priti, tedaj — z Bogom narodnost! „Kaj imam za to?“ „Človek mora za-se in za svoje skrbeti“ itd. O, da, da; tako je in nič drugače! Mnogo je postalo narodnih, ker jim je — kazalo; mnogo je narodnosti hrbet obrnilo, ker jim je — kazalo. Našemu razumništvu ne bomo dalje resničnosti tega dokazovali; saj so razumniki; naj se le vsedejo na večer v kak tih kotiček ter naj začnejo premišljevat — gotovo bodo na obe strani dovelj iz-gledov našli, od katerih bodo prisiljeni spoznati: Naj bi bil mož vero in značaj imel, ne bil bi tak omahljiv trst. Da, drago razumništvo, naj bilo bi več vere in značaja, ne bili bi že takih iz-gledov doživeli. Ali od kod značaj za narodnost, če ga ni za vero? Nočemo s tem vseh brez razločka dolžiti; znabiti se eden ali drugi višje povzdigne, a koliko jih je? Niti večina, niti manjšina, k večemu po-samezni.

Če je pa tako pri razumništvu, ki je saj raz-umništvo, kaj še le bode pri neomikanih, ne-učenih, pri prostih? Kaj je od takih pričakovati? V kratkem rečeno: Prav nič. Po vetru bo liberalen kmet plašč obračal, bodisi po noči ali po dnevi, na domačih tleh in na tujih, pred gosposko, razumništvom ali pred boruem kme-tičem. Bolj nezanesljivo je njegovo vedenje, kakor vreme v aprilu. Kogar niso prepričale volitve na Dolenjskem in Notranjskem, tega sploh ni mogoče prepričati.

Ali to ne zadeva narodnosti, bo kdo rekel, saj so bili tako ali tako narodnjaki izvoljeni. Vse to vemo; a mi gledamo dalje ter sledimo za vzroki večina, in ker oboje poznamo, rečemo naravnost, kakor je bili takrat zadržanje dvomljivo, potem si nasprotno, tako bode vselej tudi gledé narodnosti, kedarkoli se bode prilika ponujala.

Liberalne brezvernosti se poprijemljejo pa tudi le plitve glave, ktera jim rodi le plitvo stališče, in od tod vedna omahljivost, večna brezznačajnost in vedno obračanje plašča po vetru. Kakor se petelin na strešnem stališču ne bo nobenemu večemu vetru

vstavljal, tako tudi liberalni brezverec nobeni večí skušnjavi. — Drugi vzrok poprijemanja liberalizma je spačeno srce, t. j. le nevednost in strast zamore liberalizem gojiti ter ga podpirati. Žalibog, da tega tudi marsikteri duhovniki vidijo. A kako pa pomagati? Prav lahko, če bi bila volja. Naj se v razumniških krogih toliko stori za vero, kolikor se je storilo v duhovniških za narodnostni — obema bo pomagano. Ali, če se komu ta stavek pretiran dozdeva, ga s tem olajšamo: Naj razumništvo vero vsaj s tem podpira, da vere, cerkve in njenih slu-žabnikov z dejanjem ali spisi ne bo smešilo, da jih bode saj po unanjem spoštovalo (de internis non judicat praetor). Je tudi to nezrel sad in gotovo nikomur zaželen, nikomur zveličaven, a vendar saj pozitivno vere in krščanskih običajev ne vničuje.

Dokler se bo pa v liberalnih krogih stavila narodnost nad vero, da, še več, dokler se bo vera na podlagi narodnosti še smešila v besedi in in tisku, tako dolgo naj se nihče ne nadjá, da bi „vremena Kranjcem (Slovencem sploh) se zjasnila!“ Vera je našemu narodu tako potrebna za obstanek njegov in za ohranjenje narodnosti, da bi Slovencev morda že na svetu ne bilo, če bi jih ne bila vera ohranila. Verski možje so bili, ki so nam rešili narodnost, s katero se sedaj razumništvo tako ponaša; in to liberalno razumništvo si priza-zadeva nam jo vničiti! Oj nespametno ljudstvo, mar li ne poznaš časa in njegovih potreb? Kakor kaže ne; v svoji slepoti riješ naprej, zasmehuješ, kar bi imel spoštovati, dokler ne podereš v svoji zlobi vse stebre družinskega življenja in krščanskega poštenja, dokler vničiš z vero tudi — narodnost. To je naše trdno prepričanje, ktere ga si upamo ravno tako naravnost in smelo zatrdovati, kakor smo ga v vabilu na naročco „Slovenca: „Zgubi vere sledila bi zguba narodnosti“ — prej ali poznej — sle-dila bi ji resnično.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. decembra.

Notranje dežele.

V kakošnem razmerji je *Avstrija proti Bolgariji*? Če smemo Dunajski „Presse“ verjeti, v takem, da Bolgarom svetuje, da bi ne bilo napačno, če bi se z Rusi sporazumeli. Pri vsem tem pa Avstrija še neprestano tudi nadalje odločno po-vdaja svoje stališče na Berolinski pogodbi. „Presse“ piše: „Ali naj ima Rusija na Bolgarskem kaj vpliva ali ne, to pač ni od Dunajskega kabineta odvisno, temveč od ruske iztočne politike. Če se Bolgari ne čutijo dobro pod pravicami, ktere si Rusija na račun oslobodjenja nad njimi prilastuje, pač ne smejo za-htevat, da naj bi jim šla na roko Avstrija, Nemčija ali Angležka, temveč se morajo sami toliko časa Rusom vstrajno vpirati, da se bodo Rusi naveličali usiljevati jim svojo prijaznost in skrb za bližnjega. Najmanj sme se pa od naše države zahtevati, da bi bila bolj bolgarska, kakor so Bolgari sami, naj si bo gledé novega kneza ali pa gledé zjedinenja z Iztočno Rumelijo. Avstrija ni imela tam doli nobene odločilne besede, ne ko so Battenberžana za kneza

moralno in polagoma tudi fizično končati. Ali bo rodoljub to nemo gledal in roke držal križem? Ali ne bo vsak po svojem stanu iskal zdravila zoper to smrtno bolezen? In tako zdravilo podaja nam tudi pisatelj v tem snopiču. Razdejanemu družinskemu življenju hrani edino rešilno zdravilo: sveta dru-žina.

Očetom, gospodarjem, višim kaže njih dolžnosti pravični, pobožni in delavni Jožef. Materam, gospo-dinjam prelep vzgled daje tiha, zvesta, za hišo skrbna in v božjo voljo vdana Marija. Podložnim pa bodi zvezda-vodnica mili Jezus in družina je ozdravljena. Prelepo nam to opisuje pisatelj, rekoč: Srečna hiša Nazareška, v kateri je prebivala sveta družina! Nebeški mir, rajsko veselje je bilo tukaj... Ko je jutranje solnce s svojimi prvimi žarki posijalo skoz majhno oknjice v revno hišo, obrne Jožef svoj prvi pogled na premilo obličje Jezusovo in zamaknen gleda, kako prvino svoje molitve pošilja k nebeškemu Očetu. Dalje časa se veseli tega radostnega gledanja, potem zapusti mirno hišico in se podá v svojo delalnico. K Bogu povzdigne svoje obličje in vzame sekiro ali žago ter prične svoje težavno delo. Pôt mu teče po obrazu, ali njegove oči razodevajo zadovoljnost, njegov obraz se prijazno smehlja; vsaj je plačilo njegovega dela, njegovega truda in njegovega pota

namenjeno preljubljenemu Jezusu in prečisti Devici Mariji. Ali glej, kdo stopi mirno in veselo v delal-nico? Jezus je. Svitlo-rumeni kodrasti lasci pokrivajo njegovo glavo, njegova lica so še goreča od prisrčne jutranje molitve, njegove nedolžne oči gledajo z otroškim veseljem skrbnega rednika. Bliža se in mlo vpraša, kaj če delati. Kakor v svetih sanjah ga Jožef gleda. On dobro vé, da so valovi in vetrovi pokorni njemu, ki čaka njegovega povelja; ve, da vlada nebo in zemlja on, kteremu naj delo odkazuje; vé, da so mu nebesa v sedež, da mu je zemlja podnožje, da so milijoni angeljev v službo njemu, ki hoče ubogemu tesarju pomagati, pokoren biti?... Jezus vzame težko sekiro in seka in teše kakor pomočnik, neutrud-ljivo do poznega večera. Ne gleda žuljev, ktere mu je napravila težka sekira, ne čuti potú, ki mu teče po obrazu, ne meni se za trudnost, ki napada nje-gove ude, v spominu ima besede, ktere je slišal Adam iz ust božjih: V potu svojega obraza boš jedel kruh (str. 8)... Sv. Jožef išče vedrila in veselja le pri svoji družini; ni pa iskal nobenega veselja zunaj svoje hiše... Pri svoji ženi in pri božjem detetu se odpočije od težavnega dela. Ž njima mirno vživa sad svojega truda. Ob sobotah in Gospodovih dnevih je vselej z Materjo in z Detetom v učilnici in o velikonočnih praznikih v Jeruzalemskem tem-

peljnu... Iz njegovih ust ni slišala Marija nobene neprijazne besede; njegova naročila so bila le prošnja, ne povelje. Sveto resnobo, pa nebeško veselje je razodevalo njegovo čelo; prijazni smehlaj je bil vedno na njegovih ustnicah. Vse stori lepo, mirno, pravilno. Težo dneva prenaša z nebeško potrpežli-vostjo; zadovoljen z vsem, kar mu Bog dá, nikdar ni čmeren, nikoli nevoljen... Tako živi ubogi tesar v vednem miru. Majhna, revna je bila hišica nje-gova, pa ne bi je bil zamenil z nobeno kraljevo palačo! (str. 25) Blagi čitatelj, ali si pazno prebral te vrstice? Ali imaš pred očmi živo podobo presvete družine? Praviš, da jo imaš. Sedaj pa se ozri okrog po svetu v družine, v delavnice! Oj, kako razdjanje na svetem mestu! Kako je mogoče, da tako daleč zabrede človeštvo? Od kod so družine tako nesrečne? Zakaj posebno delavske družine skoro ne ljudem podobne? — Od tod, ker ni Jezusa med njimi; ker se ne ozirajo na sveto družino, ker je moderni svet v svojem vsemogočnem napuhu spodbil družinskemu življenju vogelni kamen — ki je Kristus. Iz zani-čevane delavnice stopil je naš Izveličar med ljudi in jim je bil v najhujši sili, v vsesplošnem propa-danji pomočnik in rešitelj. Delavnica je torej Kri-stusova in iz nje, iz njegove lastnaine so ga pregnali sedanji brezverci. Od tod vse gorjé, ki tlači trpečo

izvolili in ne, ko so ga pregnali. Pač pa lahko reče, da se do najnovejšega časa v Sofiji ni nihče zmenil za njene nasvete, kolikorkrat je tudi svoj glas povzdignila, da naj se iztočna politika ravna po določbah Berolinske pogodbe. Če sedaj Bolgari morda od Avstrije pričakujejo, da se bo njim na ljubo v večje spletke zamotala, iz katerih bi se lahko tudi boj izemil, se jako motijo. Tudi za to se Avstrija ne bo brigala, kakošen, da naj bo v bodoče ruski vpliv na Bolgarskem; odločno pa se bo vedno držala svoje dosedanje poti, da se na Balkanu vse po naravnem potu izvrši, kakor ga določa Berolinska pogodba. S tem morajo Bolgari zadovoljni biti, kakor so bili zadovoljni tedaj, ko se je ponoči pred Sofijski konak prikradla tolpa ljudi in je kneza odpeljala v Reni, in v celej Bolgariji ni bilo človeka, ki bi se bil zanj potegnil. Če pa bolgarskim politikarjem to ne ugaja, potem naj pa le sami gledajo, kako da se otresejo te grozne dobe, v katero jih je lastna kri zapeljala. Na vsak način pa morajo gledati, kako da se bodo z Rusi sprijaznili na podlagi Berolinske pogodbe. Koliko temeljito je „Presse“ o bolgarskih rečeh podučena, nam ni znano.

Vnanje države.

Prav je imel „Slovenec“ ko je ves čas bolgarskih homatij **pogubljivo rusko politiko** pobijal. Čujte kaj o njej pravi eden tistih bolgarskih ubežnikov, ki so se udeležili zarote in pregnanstva kneza in so potem v Petrograd zbežali, kjer se jim sedaj precej slabo godi. Berite naslednje vrstice: „Agrar Tagblatt“, list hrvaških konservativcev ima v Petrogradu svojega dopisnika in ta je v teku meseca decembra govoril z nekim bolgarskih emigrantov, ki se je udeležil zarote in je potem bežati moral. Le-ta mu je rekel: „Mi smo bili s knezom Aleksandrom jako zadovoljni. Ni ga bilo, ki bi ga ne bil ljubil, kakor tudi je on sam nezmerno ljubil bolgarski narod, kar je večkrat dokazal. Vse je storil, da bi bil le narodu najsrčneje želje vresničil, da bi bil Bolgare združil. V teku vseh sedmih let pokazal se je kot dober knez, kot izboren diplomat in hraber vojak. V vseh krogih našega naroda imel je neomejeno zaupanje, neomahljivo udnost in brezkraino ljubezen. Ponosni smo bili na kneza, ki bi bil na veliko srečo vsaki drugi deželi; za nas pa — če že ni bil naravnost nesreča, bil je vendar le na vsak način ovira. Proti knezu ni imel nihče v celi deželi slabe besede. Kar je storil nepravilnega, ni bila njegova krivda, temveč je bil k temu prisiljen. Ko je prišla Filipopoljska ustaja, ta silna nezgoda za ubogi bolgarski narod, smo pozabili nakano v Petrograd objaviti. To je bila prva napaka, jako osodepolna napaka. Vse drugo oskrbeli so ruski diplomati, ki se navadno za bolgarske razmere niso brigali, sedaj pa, namesto da bi bili spravedljivo vplivali, so hujškanje Rusije nad nas za svojo nalogo smatrali. Ne mi, temveč Rusi postali so žrtev angleških spletek, žal da na naš račun. Vse, kar so le vedeli in znali, so storili, le da bi Rusijo nad Bolgarijo razdražili. Da je knez in vlada njegova Rusiji nasprotno postopala, tega so Rusi sami krivi. Rusija je v poslednjih letih Bolgarom veliko hudega storila. Ona je vzrok, da se je vnela srbsko-bolgarska vojska! Če bi ne bila odpoklicala ruskih častnikov iz dežele, kar je storila le na podlagi lažljivih sporočil, bi nas Srbi ne bili nikdar napadli, bi bila tudi Turčija mirna ostala in Rumelija bi bila že zdavnej naša. S tem je Rusija storila grozno veliko napako. Mi smo Rusijo vedno spoštovali in vse, kar je prišlo iz Rusije, sprejeli smo z radostjo. Toda našim prijateljem se je posrečilo, da so Rusijo na nas nahujskali in na našega poštenega kneza. Po tem kar ste do sedaj slišali, se bote pač čudili, kako da sem se mogel udeležiti zarote. Takoj bote zvedeli. Mi vsi smo bili prepričani, da bo Rusija vse poskusila, da se kneza znebi, ker je mislila, da je bil knez ustanovitelj protiruske

rajo, ki se bode pa v groznem uporuh zavalilo tudi na mogočnejše in jih končalo s svojo težo, ako v pravem času ne spregledajo in primerne zdravila ne poiščejo — v presveti družini!

In ravno ta namen je pisatelju naše knjige pred očmi. Kdo bi si mogel izmisliti stvarino, ki bi bila bolj primerna potrebam našega časa? Le žeteli je, da bi Slovenci priprosti in omikani rabili zdravilo, ki ga jim pisatelj podaja, prebirali knjigo, o njej premišljevali in po njej živeli.

Vso stvarino obravnava pisatelj poljudno, vpleta povsod uporabo za vsakdanje življenje in jo prav logično razpravlja v posameznih poglavjih.

Nedostatnosti gledé stvarine mi je omeniti te-le: Pisatelj se tu in tam preveč ponavlja n. pr. str. 16 in 17, o krivi veri, da je bil Jožef oče Jezusov; str. 25 in 26 ob opisovanju življenja sv. družine. Enako še sem in tje; pa v zagovor mu bodi: „pectus est, quod dissertos facit“ in pisatelju vré beseda iz srca in taka je prijetna, če se tudi včasih ponovi.

(Konec prih.)

stranke na Bolgarskem. Rusija je večkrat dala na volitev: „Ali se ločite od kneza, ali pa od Rusije.“ Kaj smo hotli? Videli smo, da se nam je vsak korak zaradi ruske nevolje pokazal in celo domovino smo videli o nevarnosti. Prepričani smo bili, da Rusija kneza zahteva kot žrtev za ceno prijateljstva. Ljubili smo kneza — toda še bolj smo ljubili domovino in nismo videli druge pomoči, kakor kneza prognati. Tako smo mislili, da rešimo domovino. Pa se nam je le zdelo! Zmotili smo se in le to vemo, da tako dobrega kneza ne bomo nikdar več dobili.“ Tako je govoril Bolgar, knežev zaročnik!

„Nov. Vremja“ je do sedaj o Avstriji vedno tako pisala, kakor bi se morali **Avstrija in Rusija** vsak čas sprijeti. Sedaj se je pa v ravno tem listu oglasil neki diplomat, ki odločno svari pred kakoršnokoli vojsko z Avstrijo. Vsakojaka vojska z Avstrijo bila bi Rusiji nevarna; le v tem slučaju ne, če bi se Rusija in Nemčija poprej dogovorili, da si razdelite avstrijske pokrajine, kar se pa vendar ne dá misliti, vsaj sedaj ne. Da bi bilo to marsikomu po volji in bi se morda celo Bismark sam ne obotavljal precej po njih seči, če bi mu Rus res avstrijske nemške pokrajine ponudil, bodisi tjekaj do sinje Adrije, je že verjetno. Toda Evropa bi gotovo take delitve mirno ne gledala, kakor je gledala delitev Poljske. Da bi Francoska mirovala, ali mirovala Angležka, je popolno neverjetno. Vnel bi se evropski boj, kterege hočejo vendar vse velesile za braniti, ker o končnem izidu se ni še nikomur, tudi Bismarku ne, sanjalo. Sploh pa v ruskih vladnih krogih nihče ne misli na boj z Avstrijo, s katero je Rusija že več stoletij v najlepšem sporazumljenju živela, le panslavistiška stranka na Ruskem je, ki na to silí in hujska, da bi državi drugo proti drugi nahujskala. Dobro, da ta stranka nima vsega vpliva, ki hoče na vsak način boj z Avsiriijo, med tem, ko si vladi vestno prizadevate mir ohraniti.

Izvirni dopisi.

Iz Ribnice, 30. decembra. (Ustanova bralnega društva.) „Slava Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem dobre volje“, popevala je sedaj o Božiču sveta cerkev, in čutilo veselja in miru navdajalo je vsa srca. Vsaj vendar božični prazniki so vže kakor nalašč, da prinesó ljudem poleg verske tolažbe še kakošno drugo darilce. Tudi darilce, kterege so nam, ribniškim rodoljubom, božični prazniki prinesli, navdaja nas z veseljem in ponosom in to tolikanj več, ker smo se bali, da ga nam morebiti mrzla zima odnese. — Naše, v mesecu novembru osnovano in c. kr. namestniji v Gradcu v potrjilo predloženo bralno društvo nam je od oblastnij potrjeno. Dotični pripis se namreč v slovenščini glasi: „Štev. 24017. — Obstanek društva se spričuje po teh pravilih v smislu § 9. društvene postave od 15. novembra 1867. V Gradcu dné 4. dec. 1886. Za c. kr. namesnika: B. Schmutz s. r. Tako je toraj naše upanje spolnjeno in nam dana pilažnost, v krogu svojih rojakov za narodno probudo, pospeševanje omike in društvenega življenja kaj več storiti, nego doslej. To delovanje pak bo tudi važno za ves naš slovenski národ, kajti poldrugo uro hodá, in že smo na slovensko-nemški meji, ktera je vže takó globoko v naša ozemlja porinjena! Le z združenimi močmi zamoremo ohraniti naši narodnosti, to malo, kar še imamo. In toraj, če tudi bo društva prva briga, delati postavno, pošteno in mirno za národno probujenje, smemo jo vendar smatrati za pravi jéz proti velikonemškim težnjam, zlasti prusaškega šulferanja, s katerem (in še v mnogo drugih zadevah), bodo udje v besedah pač marsikaj doslej nerazumljivega, v lepšej luči v gledali in se tudi znali potem ravnati. Zares shajališča in sredotočja za takóšna pomenkovanja potrebovali smo doslej krvavo, toraj bodi nam tudi tisto, enkrat doseženo, tem topelše pozdravljeno.

Društveno leto začne se že s 1. januarjem in ker bo društvenina gledé na razmere jako nizka (le 1 gold. na leto) zaupamo, da se mahoma oglasi k pristopu kakih 100 udov. Potrebno bo omisliti našemu bralnemu društvu poleg raznih časnikov tudi primerno knjižnico, in veliko zaslugo bi si pridobil vsak imovit založnik in izdajatelj (posebno še naša društva), ako bi nam doposlal iz početka ktero svojo delo v dar, kateri mu gotovo ne bo prinašal zgube, marveč naročnikov, ki se bodo pri društvu z njim seznanili in si gotovo zasebno več izvódov omislili.

Vse one pa, ki bi zamogli se zborov našega vstanovljenega društva vdeležiti, posebno še prvega zbora, ki bo določen in razglašen brzo v novem letu, vljudno prosimo, počastite nas s svojo navzočnostjo. Kdor le količkaj premore, pristopi naj tudi

k našemu mlademu društvu, pristopi na branik za našo sveto stvar in sicer po poštenem, postavnem potu. Vodstvo društva, ktero prevzame naš mladi narodnjak, g. Lipe Strajhar, nam je vsem lahko v porok, da tukaj nepoštenostim ne bo prostora in je nepoštenjakom pristop celó zabranjen. Vsekako pak zaupamo od društvenega delovanja plodonosnega vspeha, v smislu gesla „Viribus unitis“ in sicer vse za vero, dom in cesarja! Kako se bo društvo otvorilo in obhajalo svoj prvi zbor, o temu sledí poročilo prihodnjič. Bog daj dobro srečo! P. M.

Domače novice.

(Božične predstave v Marijanišči) bodo jutri in pojutranjem (1. in 2. janov.) ob 5. uri zvečer.

(Veselič) na Silvestrov večer so se letos v Ljubljani jako skrčile, ker javnih ne bo več, kakor samo ona, ki jo priredi tukajšnja čitalnica v svojih zgornjih prostorih.

(Veselo novo leto), srečo, zdravje in blagoslov božji želimo iz celega srca vsim našim prijateljem in znancem, sebi pa še enkrat toliko naročnikov, kakor jih imamo. Bog daj!

(O novem letu) moramo našim naročnikom tudi ktero reči, da bodo vedeli, pri čem da so. — Začelo se bo že čez malo ur in že takoj ob rojstvu straši nas z — vojsko. Saj veste kakošen da je strah? V sredi votel, okoli kraja ga pa nič ni ne. Letni vladar bo Luna, t. j. tista luna, ki nam vsako noč nekaj drugačno lice pokaže. Pravijo, da ima svoje kaprice, da marsikoga trkat hodi, da pa sicer ni hudobna. Leto bo menda bolj mokro, kot suho, spomlad mokra, poletje tudi. — Pojdite se solit — lažnjivi pratikarji — vremena vi preroki, vsi pojte rakom žvižgat, mislil si bo ta in oni, novico prečitavši in prav bo imel, kajti prazno in ničevno je delo — vreme prerokovati. Človek navadno ostane na cedilu.

(Božičnica), ki se je na toliko pohvalo izvršila dné 28. t. m. v deklški sirotišnici Liententhurnovi na Poljanah, ponavljala se bo jutri, na novega leta dan ob 6. uri zvečer na občno željo.

(Grof Pace), novoimenovani ministerjalni tajnik, odpeljal se je včeraj na Dunaj. Kakor čujemo, je grof na svojem dosedanjem mestu kot c. kr. okrajni glavar Logaški obče priljubljen in je ljudem zaradi tega jako žal zanj. Dan pred odhodom podali so se vsi Logaški c. kr. uradniki k grofu Pace-ju po slovo.

(Operni pevec), g. Josip Noll, ki je v božični osmini dvakrat v tukajšnjem gledišči s sijajnim vspehom nastopil, odpeljal se je 29. t. m. ponoči na svoje novo mesto v Levov.

Poslano.

Slavno vredništvo!

Štev. 286 „Slovenčeva“ z dné 15. decembra oznanja med „domačimi novicami“, da je „presvitli cesar dovolil hranilnico, ki jo misli ustanoviti Ljubljansko mesto“. Resnica je le, da je Nj. Veličanstva milost blagovolila potrditi deželnega zbora kranjskega zakonski načrt o poročstvu mestne občine Ljubljanske za nameravano mestno hranilnico, ktere pravila pa še niso potrjena, ker vis. c. kr. ministerstvo notranjih poslov stavlja pogoj, da je § 5. predloženih hranilničnih pravil prenarediti tako, da prebitek upravnega dobička hranilničnega smé rabiti občekoristnim in blagotvornim svrham samó mestne občine Ljubljanske, ne pa tudi dežele kranjske. „Slovenčeva“ poročilo trdi, da so ta „čudni“ pogoj „gospodje na rotovži z velikim veseljem pozdravljali.“ Ta trditev je povsem s trte zvita, ker nihče v mestnem zastopu ni veselja izražal o tem pogoji, niti z besedo niti na drug način, najmanje pa se je pri tem komu „sililo na smeh“. Očitanje „egoizma“ mestnemu odboru je toraj popolnoma neosnovano in zdravi pameti naravnost neumevno, ker je vendar mestni odbor v hranilnična pravila sprejel določilo, da prebitek dobička ne bode namenjen le mestu Ljubljanskemu, temuč tudi deželi Kranjski.

Mestni odbor, ki ne more za to, da je visoko c. kr. ministerstvo družih misli o tej zadevi, odločno zavrača tako nepremišljeno pisarenje in svečano protestuje, da brez vsacega povoda skuša črniti koristno občinsko napravo, predno je še ustanovljena.

Slavno vredništvo blagovoli ta popravek objaviti v svojem cenjenem listu po propisu § 19. t. z. V Ljubljani, 30. decembra 1886.

Grasselli, župan.

Današnji list ima zaradi dveh praznikov pol pole priloge.

Telegrami.

Gradec, 31. dec. Namesto Rechbauerja izvoljen je bil včeraj tukaj za dež. poslanca notranjega mesta župan dr. Portugall.

Reka, 31. dec. Na novega leta dan bo v Opatiji dvorni koncert. Nadvojvodinja dala je povabiti operna pevca Reichmanna in Winkelmannna, ter pianista Erbna.

Kotar, 30. dec. Poskušnje na razvoj črnogorskega brodograjske niso bile uspešne. Kapitani v Odsinji so popustili službe in so se preselili drugam. Izseljujejo se iz Odsinje tudi mohamedanci, ker nečejo svojih otrok v slovanske šole pošiljati, kar jim je strogo zapovedano. Povsod, kjer se bodo mohamedanci izselili, naselila bo vlada Črnogorci.

Bukarešt, 31. dec. Dunajska novica, da bo princ Battenberg obiskal rumunskega kralja, je popolnoma neosnovana. (Dunaj ima sedaj za neosnovane novice čudovito rodovitne tla. Navadno se mora vse preklicavati, kar se od ondot novega izve. Vredn.)

London, 31. dec. W. H. Smith prevzame vodstvo v dolnji zbornici namesto Churchilla.

London, 31. dec. Hartington posve-toval se je z liberalci, na kar je sklenil mi-nisterski portfelj, ki mu ga je Salisbury ponudil, odkloniti.

Tuji.

29. decembra.

Pri **Maliču**: Popper in Lautner, trgovca, z Dunaja. — Baroninja Wranigzany, zasebnica s hčerjo, iz Hrvaškega. — Janez Novak, knjigovodja, iz Mengša.

Pri **Stonu**: Srečko Czech, potovalec, iz Budapešte. — F. Močnjak, pek, iz Banjaluke. — Ivančević, zasebnik, iz Zagreba. — Müller, inženir, iz Celovca. — Dr. Samec, zasebnik, iz Kamnika. — Adolf Conighi, zasebnik, iz Trsta. — vitez Schwarz, c. k. okrajni glavar, iz Postojne. — P. Saviržich, tovarnar, iz Pirana. — Tomaz Tolazzi, trgovec, iz Logatec. — Dragotina Hrenn, zasebnica, iz Cirknice.

Pri **Avstrijskem caru**: Sigm. Kratochwill, fotograf, iz Vöslaua. — Janez Jeglič, učitelj, iz Peče.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
30.	7. u. zjut.	730-50	- 2.0	sl. zap.	oblačno	0-00
	2. u. pop.	729-70	+ 1.4	sl. vzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	730-42	- 2.0	sl. zap.	oblačno	

Oblačno, popoldne južno vreme. Srednja temperatura -0-9° C., za 2-0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

31. decembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 60 kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	83 " 45 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 15 "
Akcije avstr.-ogorske banke	879 " — "
Kreditne akcije	294 " — "
London	126 " 10 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 96 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Nemške marke	61 " 80 "

Tržne cene

dné 31. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 82	Špeh povenjen, kgr.	— 68
Rež,	4 71	Surovo maslo, "	— 90
Ječmen, "	4 06	Jajce, jedno	— 31
Oves, "	2 92	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	3 74	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, "	4 71	Telečeje	— 56
Koruza, "	4 87	Svinjsko	— 56
Krompir, "	2 85	Koštrunovo	— 30
Leča, "	11	Pišanec	— 45
Grah, "	9	Golob	— 17
Fižol, "	10	Seno, 100 kgr.	— 3
Maslo, kgr.	1	Slama, "	— 2 85
Mast, "	— 66	Drva trda, 4 mtr.	6 50
Špeh svež, "	— 60	" mehka, "	4 10

„Missa ss. Cordis Jesu,“

ktero je za možki zbor četveroglasno postavil ter prečast. gospodu Matiji Erjave-u, dekanu vipavskemu, poklonil Janez Pogačnik (organist v Vipavi).

Dobiva se pri skladatelju in v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr. (2)

Vsakemu važno!

„Conkling Manufacturing Company“

delniška družba

v Birminghamu na Angležkem,

razpošilja vsled zdatno zmanjšanih tarifov za poštno pakete v inostranstvo celo posamične komade slavnostnih svojih remontvar-žepnih ur kamor-koli v Evropo vožnine in carine prosto ter brez vsakojakih sitnosti za prejemnika k njemu na dom po sledečih tovarniških cenah. Pri nas izdelujejo se samo remontvarke (ki se brez ključa navijajo), ker so take ure današnjemu času najbolj prikladne. Namesto da bi človek še le ključ iskal, treba mu je le kozice nekolikrat okoli zavrteti in ura je navita. Pri vsem tem pa ni treba pokrova odpirati, kar varuje prahu v uro in pa olje ne more izhlapeti, pero ne more počiti in sploh ura niti deseti del toliko popravi, ne potrebuje kakor sicer. gld.

Najboljše srebro — s sekundnim kazalom močnim in lepo rezljanim pokrovom ter kristalnim steklom 9. —
z dvojnimi pokrovom 12. —
18 kar. zlato — z nizkim kristalnim steklom, gladkim pokrovom z monogramom ali grbom ali pa z elegantno rezljano okraščbo 20. —
— mala ura za dame 30. —
— velika za gospode 30. —
z močnim dvojnimi pokrovom, 13 rubinov, izvrstna in solidna ura 30. —
— mala oblika za dame 35. —
— velika oblika za gospode 35. —

Royal Chronograph s 1/4 sekundnim kazalom posebno močnim pokrovom, ki je krasno rezljan in je delo posebno izborna. (Ta ura prodaja se v trgovini po 120 gld.) 50. —
ravno tista z dvojnimi zlatim pokrovom (mesto odprtega kazališča) 72. —
Imperial Calendar Chronometer, ki kaže mesec, dan in datum s 1/4 sekundnim kazalom na sredi, ima 3 posebno močne zlate pokrove in je najeleganterja ura, kar se jih dandanes sploh izdeluje in ktere v trgovini ni nikjer pod 250 gld. dobiti 90. —

Ure se razpošiljajo na vse strani poštnine in carine prosto!

Za monograme, grbe itd., ki se vrezujejo jako okusno, 1 goldinar posebej.

Angleške ure so priznane najboljše ure na svetu in gledé preciznosti, solidnega dela in trpežnosti zdatno boljše memo švicarskih. Kdor jo naravnost naroči, prihrani si 50%, kajti trgovci z urami ne izdelujejo sami ur, temveč jih tudi tukaj naročajo in iščejo neprimerno velikega dobička. Naš namen ni kričati: „pol zastoni ali še celo pod tovarniško ceno“, ker tega nihče ne more! Pač pa se zanašamo na razum p. n. občinstva in pa na dobro ime naše tovarne, ki si ga je v teku 32. let po svoji poštenosti, vestnosti in točnosti pridobila. Mi izdelujemo ure le iz najboljšega srebra in 18 karatnega zlata. Vse naše ure so strogo uravnane in se razpošiljajo v elegantnem Marocco-etui, ter so takoj za rabo. Vsakej uri priložen je poroštveni list za 3 leta. Kdor nam uro franko pošlje v popravilo, izvršimo mu popravilo brezplačno. Da se vsak lahko prepriča o točnosti naših izdelkov, dajemo jih na 3 mesečno poskušnjo, t. j. kdor uro kupi, ima pravico v teku treh mesecev vrniti nam jo, če bi mu ne ugajala popolnoma in mi mu vrnemo denar, ne da bi mu kaj odtegnili. Denar se nam lahko pošilja v bankovcih ali pa v poštinih markah vseh dežel, kakor tudi po poštinih nakaznicah. Vsako naročilo, in naj bo še tako majhno, izvrši se še tisti dan in ima naročnik že čez 4 dni naročeno blago. Naslov je:

„Conkling Manufaktur Company“

55, Alma Str. Birmingham (Anglija).

Agentje in komisijska založišča se sprejemajo pod jako ugodnimi pogoji. (6)

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednoveljavno

Avgsbursko esenco življenja,

Gen. dep. Schuttmars.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrlici, krvavi grizi in koleri. (29)

Prava je le tista, ki ima zgorenje znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

boleznim na pljučih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krlju [Kehlkopf]).

Iznenadljivi so vspehi! (37)

Knjižica o tem razpošilja se zastoni.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolfsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljše in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izborna skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dupaji dve in ena kemična tovarna v Gradci (na Stajarskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy** poleg ročovža v Ljubljani.

Marijacejske kaplice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vrane, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem 1 stekl. 50 kr., tucat 4 fl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnit

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 fl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skaženem želodcu, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, plućnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd. otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tišanji od sedla in oprave, pri sušeti itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hihah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani

zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo. (7)

Prave garantirane voščene sveče

in
voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem
po najnižji ceni (3)

Oroslav Dolenc,
svečar v Ljubljani.

Piccoli-eva esenca za želodec G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism
in zdravniških priporočil v želodcu in
trebuhu, bodež, krč, želodečno in plemen-
javno mrzlico, zabasane, hemoroidne, zlatenice,
migrene itd. in je najboljši pripomoček rešitve
gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah
po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.
Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Izvrstni učinek te esence potrjujejo spričevala več
slovesnih zdravnikov (Dr. Emil vitez pl. Stöckl, c. kr.
vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec Kranjske,
Dr. D'Agostini, Dr. Cambon, Dr. vitez pl. Gora-
euechi, Dr. Pardo v Trstu, Dr. K. Minola, mestni
phisikus v Milanu, kakor tudi veliko prečast. g. župnikov
in na tisoče oseb, ki so jo rabile in se le njej zahvaljujejo
za zopet pridobljeno zdravje).

Cena eni steklenici 10 kr.

Izdelovatelj te esence jo pošilja po pošti v zabojčkih
po 12 steklenic 1 gld. 36 kr. Poštne stroške plačujejo
p. t. naročniki. (15)

Lekarna
G. Piccoli-ja
„Pri Angelu“
v Ljubljani,
na Dunajski cesti,
je vedno preskrbljena z
vsemi zdravili najboljše
bače in izvršuje vsako na-
ročilo najhitreje in točno
proti poštne povzetju.

Razglas.

Vodstvo c. kr. priv.

vzajemno zavarovalne družbe proti požaru
v Gradci

najljubnejše naznanja svojim p. n. družbenikom, da se
uplačevanje društvenine za leto 1887
prične s 1. januarjem 1887. l.,

ter se vsprejema vsak čas ali pri društveni blagajnici,
v lastni hiši kons. št. 18/20, Sackstrasse v Gradci,
pri njenem zastopništvu v Ljubljani v Florijanskih
ulicah št. 23 ali pa tudi pri okrožnih komisarijatih.

Nadalje se naznanja onim p. n. deležnikom, kateri
so bili že prvih devet mesecev leta 1885 pri družbi
za poslojpa zavarovani, a so poslej brez prestanka
zavarovani ostali, oziroma tudi leta 1887 zavarovani
ostanejo, da se jim vsled nasveta upravnega sveta,
vzprejetega pri obnem zboru dne 24. maja 1886. l.
iz predobitka, dociljenega v upravnem letu 1885
pri oddelku za zavarovanje poslojpa povrne 10 od-
stotkov v rečenem letu vplačane zavarovalnine, da
se toraj dotičnim p. n. družbenikom donesek za
leto 1887 za omenjenih 10 odstotkov zmanjša.

Gradec meseca decembra l. 1886.

Vodstvo c. kr. priv. vzajemno zavarovalne družbe
proti požaru v Gradci.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem podpornikom, prijateljem in
znancem

Franjo Dežman,
knjigovez.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini
in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti
št. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju
podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel
bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Pri-
poročam se prečastiti duhovščini za prevezovanje
„Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh drugih
liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje
šolskih in knjižničnih knjig; uradnjam in žu-
panijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročni-
kom pripravljem sem pri večjih pošiljkih povrniti vožne
ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas
ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali
pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor
si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali
pridem po delo. Vedno bom pripravljen, vsako, tudi
najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno
se priporočam tudi še za galanterijska in karto-
nažna dela z zagotovitvijo nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Dežman,
bukovez.

(26)

Cerkvene pesmi

nabrane med slovenskim narodom, založilo in izdalo
„Cecilijansko društvo“ za goriško nadškofijo; zvezek
I in II po 55 kr., oba zvezka skupaj 1 fl., po pošti
5 kr. več, so naprodaj pri M. Coppag-u, knji-
garju v Gorici in v Katoliški Bukvarni v
Ljubljani.

Opozorjamo na lepe narodne božič-
nice, ki se dobé v I. zvezku. (4)

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravno kar nova
izdaja

„Molitve,

katero naj se kleče opravljajo, po ukazu
papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá
po vsaki tihi sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k
sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve
na prav lične podobice in velja 100 komadov 2 gld.

Katoliška bukvarna

(22) v Ljubljani,
stolni trg št. 6.

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (2)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z $\frac{1}{10}$ L.

„ 50 „ „ „ $\frac{1}{10}$ L.

Ravnokar na novo natisnjena:

„Dušna paša“

za kristjane, ki želé v duhu in resnici
Boga moliti.

Spisal Friderik Baraga, nekdanji kaplan v Metliki,
pozneje škof v severni Ameriki.

(Z dovoljenjem visokočast. ljublj. knezoškofijstea.)

je izšla v devetem natisu z jako raz-
ločljivimi črkami na ličnem papirju natis-
njena, obseza 515 strani in velja v usnje
vezana 1 gld. 30 kr., v usnje vezana
z zlato obrezo 1 gld. 70 kr.

Kako potrebna in koristna je ta molit-
vena knjiga, nam pričajo mnoge izdaje; o
dobroti pa nam jamči slavnoznane pisat-
elja ime.

Ravno v tej zalogi je izšla mnogostransko
jako željena knjižica

Mašne bukvice,

to je: Molitve pri sveti maši in druge
vsakemu kristjani potrebne molitve.

(Z dovoljenjem visokočast. ljublj. knezoškofijstea.)

Trinajsti natis. — Knjiga obsega 316 strani.

Velja v usnje vezana 50 kr., v usnje
vezana z zlato obrezo 70 kr.

Oboje knjige so naprodaj pri (7)

Janezu Klemenzu,

bukovezu v Ljubljani, florijanske
ulice št. 38, in pri vseh knjigotržcih.

Priznано nepokvarjene izvrstne

voščene sveče

izdelujeta (2)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Kupujte srečke pogrebne družbe

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine v Ljubljani napravi

dobrodelno loterijo,

katero namen je

ustanovila zavetišča „Marijinega doma“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapuščeni ljudje
zavetišče in vso oskrbnost brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. k. finančnega mini-
sterstva dne 21. septembra 1885, št. 28.606 dovoljena.

Osnovana je na podlagi 50.000 srečk
po 50 krajcarjev, ki bodo zadele 2000
dragocenih in vsakemu koristnih
dobitkov v skupni vrednosti 5000 goldi-
narjev. Vsaka pet in dvajseta srečka
gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričo
vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj: Na Poljanski
cesti: trgovka Marija Ojstriš, na cesarja Jožefa trgu:
Urbasova trafika; v Špitalskih ulicah: Majerjeva
trafika; na Mestnem trgu: trafika Svatek, trgovec
Turk in zlatar Sparovio; na Starem trgu: trgovca
Blaznik in Ribič; na sv. Petra cesti: pri društve-
nem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi
in knjigovez Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah:
puškar Dimic; na Marijinem trgu: trgovec Bučar;
v Slonovih ulicah: trafika Prosenčeva; v Šelen-
burgovih ulicah: trafika v Čitalnici; na Dunajski
cesti: trafiki Bolé in Blaž ter trgovec s pohištvom
Dogan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe
sv. Mohorja. (14)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, registrovana zadruga z neomejenim poroštvom v Ljubljani,

prične z novim letom 1887 delovati na podlagi prenaprejenih in po c. kr. deželni kot trgovski sodnji v Ljubljani
potrjenih pravil z neomejenim poroštvom ter vabi k obilnemu vstopu zadrudnikov.

Osební in realni kredit se daje proti menici, oziroma na hipoteke zadrudnikom, ki so vplačali pravilni delež
s 5 goldinarji ali glavni delež z 100 goldinarji in podpisali zadrudna pravila.

Hranilne uloge sprejemajo se od vsacega, ali je deležnik (ud) društva ali ne, in se obrestujejo po 4½% (od sto).

Uradnica se nahaja na Marije Terezije cesti hiš. št. 3. (Smoletova hiša). — Uradni dan je vsak
torek od 9. do 12. ure dopoldne.

Prošnje za posojila sprejemajo se vsak dan. — Hranilne uloge sprejemajo in izplačujejo se pa
lé vsak uradni dan. (3)

Ljubljana, dne 28. decembra 1886.

Ravnateljski odbor.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.